

מתיקות ועריבות התורה

סיפורים משלים ואגדות
לשולחן שבת

פרשת שמות

תאריך האירוע והאורח
תאריך האירוע והאורח

ליצור סטיגמה

שיש בעולם על אף שהוא אינו כזה כלל וכלל...
וכאן האדם צריך לשאול את עצמו, האם חס ושלום הוא עצמו לא הופך את זולתו לאדם רע בעל כורחו למרות שהוא זך ונקי? האם אין הוא מעליל עלילות שווא על חברו ובכך הוא גורם לו להיות אכזר? ומצאנו כבר אצל נערים כאשר מאשימים אותם על לא עוול בכפם... הרי שהם אומרים לעצמם אם מאשימים אותי בדברים לא נכונים, לפחות אהיה כזה. ה' ישמור...
גם כאשר ישקיט האדם את המצפון לעצמו ויאמר הנה באמת צדקתי ועובדה שהוא עושה כעת מעשים כאלו מכוערים, הוא אינו מודע לכך שהוא היה הגורם לאותו פלוני להיות כזה! וכמו שנאמר על המצרים "וירעו אותנו המצרים" שעשו את עם ישראל רעים בניגוד לרצונם ובעל כורחם, ואח"כ מכריזים כלפי חוץ הנה רואים אתם שהם רעים...
האם יכול האדם לאחר המאה ועשרים שלו לומר ידי לא שפכו את הדם הזה?! והתביעה עליו תהיה כל כך גדולה ועצומה שכן זה להשפיע לדורי דורות...
ובמקום ליצור לזולת סטיגמה עד כמה הוא לא בסדר שיתחיל לעבוד בצורה הפוכה עד כמה חברו הוא אדם חיובי עם אנרגיות חיוביות, להסתכל על הכוס המלאה שבו ולא בכוס הריקה שיש בו, כך יהיה ניתן לשנות את הזולת ולעשותו יותר טוב מטוב.

לבת שלום ולמקור!

ניתן להאזין לשיחותיו של הרב גדעון ראובן בשידור חי מידי שבוע ב"קול הלשון" על ידי זיהוי קולי במס' 03-6171111 ולהקיש *
[אפשר לקבל צינתוק]. כמו כן ניתן להאזין לכל השיעורים של הרב שכבר נמסרו בקול הלשון.

פנינים ממח"ס "זרע שמשון" / תהילים
לדבינו הקדוש רבי חיים ב"ד נחמן מיכאל נחמני זיע"א

"סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם" [כ"ה, י"ד]
בעל ה"זרע שמשון" מביא את הגמ' ביבמות [ע"א] שאומרת לא ניתנה מצוות פריעת המילה לאברהם אבינו אלא בימי יהושע.
שואל התוס' - הרי לא ניתן לחדש דבר מזמן מתן תורה וכיצד בא יהושע וחדש מצוות פריעה?
מסביר התוס' - שהלכה זו של מצוות פריעה הייתה הלכה למשה מסיני ובא יהושע והביא אסמכתא מהפסוק, ובכל זאת אברהם אבינו עשה פריעה למרות שלא הצטווה על כך.
וזה מה שדוד המלך אומר בתהילים "ובריתו להודיעם" זו מצוות המילה. אבל הפריעה עצמה שהייתה הלכה למשה מסיני הייתה "סוד ה' ליראיו".
עוד מסביר בעל ה"זרע שמשון" שיכול להיות שמצוות הפריעה קיימו אותה ללא שום ציווי אלא מהארת שכלם.

השלך א"ה בלבוץ האב...

"וימררו את חייהם בעבדה קשה" [א, י"ד]

המצרים העבידו את עם ישראל בעבודות קשות ומשונות, ואף יותר מכך בחומש דברים נאמר "וירעו אתנו המצרים" [כ"ה, ו] מסבירים חז"ל שמצרים עשו את עם ישראל רעים. לא מספיק הם שיעבדו אותם אלא הצליחו לעשותם רעים.
האלשיך הקדוש מסביר כתוצאה מכך שהעבידו את עם ישראל בפרך, הם גרמו להם להתאכזר האחד כלפי השני...
עוד מסבירים חז"ל כיוון שהיו מצרים מתביישים בכך שהם מענים עם שלם ללא כל סיבה, מצאו לכך פתרון, הם היו מעלילים על עם ישראל שהם אנשים רעים ובכך היה להם תירוץ מספיק טוב בשביל לענות אותם. והנה לאחר שעם ישראל יצא ממצרים ורצה לעבור בגבול ארץ אדום, ביקש משה רבנו מאדום לעבור בארצו הוא מספר להם על ההיסטוריה של עם ישראל במצרים ואומר להם "וירעו לנו מצרים" [במדבר כ, ט"ז] הוא שינה ממה שנאמר בדברים "וירעו אותנו המצרים" הסיבה לכך היא שחשש משה רבנו שמא ישמעו אדום איך המצרים עשו את עם ישראל לרעים וכפויי טובה, ואז הם יחשבו שבאמת יש בזה ממש וכפי שידוע 'אין עשן בלי אש'.. ובשל כך לא יתנו לעם ישראל לעבור בארצם. לכן שינה משה רבנו ואמר "וירעו לנו" שעשו לישראל צרות רבות...
הרי לנו מהו הכוח והעוצמה של השפלה ועינוי כלפי הזולת, עד כדי כך שמצליחים להפוך אותו לאדם רע ולהאשימו בכל התחלואים

פניני "אור החיים" הקדוש
לדבינו הקדוש רבי חיים ב"ד משה בן עטר זיע"א

"ויהי כל נפש יצאי ירך יעקב שבעים נפש ויוסף היה במצרים" [א, ה]

שואל ה"אור החיים" הקדוש - מדוע נאמר בפסוק "ויהי כל נפש" הרי לא מדובר באדם אחד אלא בשבעים נפש?
מסביר ה"אור החיים" הקדוש - התורה הקדושה רצתה לומר לנו שכל יוצאי ירך יעקב היו צדיקים, חכמים כולם בלב שלם זה על זה וכאילו היו כולם 'נפש' אחת.
ממשיך ה"אור החיים" להסביר שלמרות שההיגיון אומר שאין דבר כזה שכל האחים יהיו בדעה ובאחוזה אחת שכן מכרו את יוסף למצרים והתאכזרו אליו וכיצד לא יהיה לו איזה שהוא שינוי קטן לא כמו כולם, ובל נשכח שיוסף היה בתוך טומאת מצרים.
ועל כך הפסוק מעיד שנשאר כמות שהוא בצדקותו וטהרת הנפש כמו שאר האחים. ולא נדבק ביוסף מאומה מכל תחלואי הנפש שהיו במצרים, ואף היה יוסף שלם עם שאר האחים...
וכל זה כלול במילים "כל נפש יצאי ירך יעקב"

יהי רצון שזכותם של בעל ה"אור החיים" הקדוש ובעל ה"זרע שמשון" ר' תולדות שמשון" תעמוד לחיים ברוך בן שרה פעשא לברכה והצלחה בכל העניינים ולבריאות איתנה.

הלכה למעשה הרב משה מורנו שליט"א

סלט מאבוקדו מרוסק בצל קצוץ ולימון סחוט, איך מכינים בשבת?
כדי להכין סלט זה בשבת, יש ליזהר שלא לעבור על מלאכות האסורות בשבת. אם אוכל את הסלט לאלתר, הרי שמוותר להוציא את גרעין האבוקדו, אך אם אינו אוכל האבוקדו לאלתר, הרי שיש **בזה משום בורר**. (כמבואר במשנ"ב שכא' סקפ"ד). וכן הדין בקילוף הבצל, שכיון שאוכל הסלט לאלתר, אין בזה משום בורר. (ירושלמי, הביאורו ב"י ורמ"א סו"ס שכא'). **בהפרדת האבוקדו מקליפתו, יש להקפיד להשאיר מעט פרי בתוך הקליפה, שאם "מגלח" את קליפת האבוקדו ע"י כף או סכין, נמצא בורר בכלי, ואסור אפילו אם עושה זה בסמוך לסעודה**. (שו"ע שיט' סעיף א' ובמשנ"ב סקס"ב). אך אם משאיר מעט פרי בקליפה, נמצא שלא ברר את מקום התערובת (=האבוקדו הצמוד לקליפה), אלא ברר אוכל מאוכל ואין איסור בדבר. (משנ"ב שם וסקנ"ה וסא'). **אין לקצוץ את הבצל דק-דק**, (=כל שאין צריך להשתמש בפעולת שיניים כדי לאוכלם, הגרשז"א הבאו"ד בשש"כ פ"ו הע' ו'), אלא יעשה החתיכות

מעשה שהיה...

סיפר ר' יהושע לייב שינקר - בשנת תרפ"ב התנהל מאבק בין הקנאים ובראשם עמד ר' יוסף חיים זוננפלד זצ"ל לבין ההסתדרות הציונית. והנה אחד מראשי הסתדרות העובדים אשר היה ידוע בשנאתו הגדולה לדת, חלה במחלה קשה ואנושה. הוא אושפז בבית החולים האנגלי של המיסיון, המחלה הלכה והחמירה והרופאים נואשו מחייו. בני משפחתו פנו אל אחד מהאנשים שהיה מהמקורבים אליו ונטש את דרך התורה והמצוות, ושאלו אותו האם ניתן לעשות עוד משהו כדי להצילו ממות? אותו אדם הכיר את ד"ר ולך שהיה מטובי הרופאים ב"שערי צדק" והמליץ להעבירו לשם. אך הוא ידע שלפניהם ניצבות שתי עובדות אשר עלולות להביא לסירובו של ד"ר ולך לקבלו לבית החולים. האחת שהוא אדם מפורסם מהמתנגדים הגדולים של שומרי התורה והמצוות. והשנייה שהוא מגיע מבית החולים של המיסיון. לאותו אדם היו קשרים בחוגים של שומרי התורה והם אמרו לו לבצע את ההעברה כבר מיד... ואכן שני סבלים העבירו את החולה על גבי האלונקה ל"שערי צדק". כאשר הגיעו לבית החולים, ערך ד"ר ולך בדיקה ראשונית ומצא כי המצב חמור מאוד... לאחר ששאל כמה פרטים אודות הרקע הרפואי ושמע שהגיע מבית החולים של המיסיון, הסמיקו פניו מכעס והוא פנה אל חדרו, מותר את בני המשפחה מבולבלים ואת החולה אנוש. ראה כך אותו איש שהנה התממשו תחזיותיו ואמר לבני המשפחה "רק אחד יכול לשנות את דעתו של ד"ר ולך, והוא ר' יוסף חיים זוננפלד". מיהר האיש לביתו של הרב זוננפלד, הוא ידע שהרב מכיר גם אותו שהוא נטש את דרך אבותיו ויש בליבו עליו, אך לתדהמתו הרב קיבלו במאור פנים... הוא קיווה שהרב ייתן לו מכתב המלצה לד"ר ולך, אך לאחר ששמע הרב את הפרטים, סגר את הגמ' אשר לפניו ולקח את מעיל הפרווה שלו בשביל לצאת.

גדולות במקצת, ובסמוך לסעודה ממש, שאם לא כן נמצא עובר על איסור טוחן. (ב"י ומשנ"ב שכא' סקמ"ה, ואפילו בדיעבד אסר להנות מהירק הקצוץ. ובחזו"ע ח"ד עמ' רסו' כתב להתיר מעיקר הדין כל שעושה לאלתר, אבל יותר טוב להחמיר כמש"כ בב"י). **את הלימון יש להקפיד לסחוט על האבוקדו או על הבצל**, ואין איסור סוחט בצורה זו לכו"ע, כיון שזהו משקה הבא לצורך אוכל (כמבואר בשו"ע בסימן שכ' סעיף ד'). **כדי שלא יעבור על מלאכת מגבל תולדה של דש, יש ליצור שני שינויים, שינוי בסדר הנתינה, ושינוי בצורת הבחישה**. יתן לקערה קודם את הבצלים ואח"כ את האבוקדו, ולא יבחס בצורה סיבובית, אלא שתי וערב, אח"כ יוציא את הכף ויבחס שוב שתי וערב, ויחזור שוב ושוב על הפעולה עד אשר יגובל הסלט כהוגן. (ולבני אשכנז צריך מן הדין לעשות כך, כמבואר בביאורו"ל שכד' ס"ג ד"ה מרסן, ובאג"מ ח"ד סימן עד' לש ט'. ולבני ספרד כ"ה אליבא דכו"ע ע' בבא"ח ש"ש משפטים סי"ח, בכה"ח שכא' סק"ז ואול"צ ח"ב פל"ג ס"ג וחזו"ע שבת ד' עמ' רפג').

מיד אותו איש חסם את הפתח ואמר לרב "לא צריך לצאת החוצה, במיוחד שיש גשם חזק ושוטף, באתי אך ורק לשם מכתב" אך הרב השיב לו "מדובר כאן בהצלת נפשות ואין די במכתב, עלי ללכת לשם בעצמי". הרב יצא והחל לרוץ לכיוון שער יפו [הרב זוננפלד היה אז בגיל שבעים וחמש], ובדיוק אז החל הגשם להתגבר ולהתחזק יותר... אמר האיש לרב "אולי נמתין מעט תחת קורת גג?" אך הרב מזרז עוד יותר את ריצתו ואומר לו "פיקוח נפש!!! כשהולכים להציל יהודי נבהלים מטיפות גשם!?"... כאשר הגיעו לשער יפו, לקחו כרכרה לעבר בית החולים, וכשהגיעו לחצר בית החולים, צעד האיש משלם לעגלון, וכבר היה הרב בחדרו של ד"ר ולך... האיש עוד הספיק לשמוע את הרב אומר לד"ר ולך בתקיפות "מאמתי נעשה הד"ר פוסק בהלכות פיקוח נפש, אני מבקש לקבל את החולה מיד לבית החולים ואח"כ נתווכח"... מיד הלך ד"ר ולך ובדק את החולה. לאחר שבועיים ארע הבלתי יאומן - החולה עזב את בית החולים כשהוא בריא לחלוטין! ידע אותו איש את היחסים המתוחים בין הרב זוננפלד לבין אותו המנהיג ולא גילה לו את מה שהיה... אך פעם אחת אותו מנהיג היה בשעת הנחת אבן הפינה לישוב חדש בגליל, והוא נשא את הנאום המרכזי. והנה הוא מכריז ואומר "נבנה את הארץ בדרכנו ובכוחנו, נבנה את ארצנו תוך מלחמת חורמה ביד השחורה של הרב זוננפלד ופמלייתו"--- רק שמע אותו איש את דברי המנהיג וצעק באופן ספונטני "שתוק!! דרך ארץ בפני הגאון הישיש שאתה חב לו את חיךך!" כאשר שמע זאת המנהיג מאותו איש שהיה ידידו הקרוב, הוכה בתדהמה וביקש ממנו הסברים. מיד עלה אותו איש לבמה וסיפר לכל המשתתפים איך היד השחורה של הרב זוננפלד הצילה ממות את מי שהכריז כנגדו וכנגד כל שומרי התורה והמצוות...

סקירה קצרה מאז שיצא העלון לדרך...

במשך שמונה שנים אלו התברר למערכת העלון עד כמה העלון מבוקש ודרוש בכל רחבי הארץ, רבנים גדולים וחשובים ידועים יותר וידועים פחות מסרו ועדיין מוסרים שיעורים על בסיס הרעינות של העלון. ומאז הוצאת הספרים לאור היו אף כאלה שהקימו שיעורים של קבוצות ולימוד על הסדר מתוך הספר "מתיקות ועריבות התורה". בהמשך הדרך נוספו שיעורים של מתיקות ועריבות התורה על פרקי אבות והמלאכה עדיין בעיצומה ולא נגמרה.. ועוד חזון למועד בו יצא "מתיקות ועריבות התורה" על אבות... [בנוסף לפירוש על פרקי אבות, יש תיכונן אי"ה להוסיף בו את פירושו של הרב בעל ה"זרע שמשון" בשפה קלה ובהירה אשר הובאו כבר בעלונים הקודמים]

והנה חלק מהתגובות שנשלחו למערכת העלון:
סיפר אדם אחד שספר זה שינה לו את מהלך החיים מאה ושמונים מעלות, הוא מרגיש ממש שינוי של תפיסות עולם, ומודה לכל העוסקים במלאכת קודש זו!

אחד מהאנשים סיפר שהספר ברור כל כך, עד כדי כך שהוא מצליח להניח אותו מתחת לשולחן ולהקריא מתוכו, בו בזמן שאין השומעים מודעים לכך שהוא מקריא מהספר... בד בבד הוא מצליח לרכז את השומעים אליו, שכן התוכן עשיר מאוד, מעניין ומרתק כאחד...

עוד סיפר יהודי יקר שבשבילו הספר "מתיקות ועריבות התורה" הוא כמו סוכריה על מקל שהילד נהנה ממנה כל רגע ובליבו תקווה שלא תיגמר לעולם... ולאחריה משאיר טעם נוסף לעוד.. הוסיף

האיש ואמר שלא רק בשבת וחג הוא קורא בו אלא בכל יום ויום. יש משפחות שסיפרו שכשיש עבודה לאחד מהילדים בבית, הם קודם מוציאים את הספר "מתיקות ועריבות תורה", פותחים בחלק של המפתחות לפי הערך הרצוי ומוציאים מקורות רבים בספר לתוכן נפלא וסיפורים מרתקים בנושא המבוקש...

אחד מהקוראים סיפר שהספר עשה שינוי בילד שלו, פתאום השאיפות שלו גדולות יותר והוא כבר מחכה לספר הבא של מתיקות ועריבות התורה חלק ד'... אי"ה בקרוב...!

בתחילת דרכי רציתי להוציא לאור ספר שבו יהיו מקובצים כל המאמרים וההשקפות באופן מסוכם וברור במקום אחד. כמובן שיהיה זה בשפה קלה ונגישה לכל שכבות העם.

כאשר ראה אחד האברכים ששמו ר' יצחק בוסקילה היו' חלק מהיצירה, ביקש לקרוא חלק מהמאמרים ושאל מדוע אתה לא מוציא עלון? גם תזכה את הרבים וגם אט אט תוכל להוציא את הספרים על פי סדר חמישה חומשי התורה..

אומנם הרעיון היה נשמע לי מוצלח, אך עדיין לא ישים מבחנתי. דחיתי את הוצאת העלון משבוע לשבוע, ועבר זמן לא מבוטל... והנה יום אחד ניגש אלי ר' יצחק ושאל האם דברי התורה מוכנים? השבתי לו שכן אך עדיין לא גמור. המשיך לשאול האם זה נמצא על דיסק און קי? אמרתי לו שכן. ללא אומר ודברים לקח את הדיסק און קי ויצא אל החנות הקרובה "פרפקט" ברח' הפסגה. לאחר כרבע שעה חזר ובידו כחמישים עלונים. אמרתי לו אבל יתכן ויש בעלון טעויות, אפילו טלפון ושם לא כתבתי.. אך יצחק השיב שזו עובדה מוגמרת וכבר הודפס, אין מה לעשות אלא רק לחלק אותם בבתי כנסיות. וכך יצא לאוויר העולם העלון הראשון של "מתיקות ועריבות התורה" בגודל של A5 בפרשת פקודי - סוף חומש שמות...

אט אט בס"ד רבו העוזרים והמסייעים, כל אחד ואחד נתן את חלקו הן בהגהת הדברים, הן בהוצאתם לאור והן בכמות גדולה יותר ויותר... כיוון שראיתי שהעלויות גדולות בהדפת העלונים, קיבלתי מדפסת מיוחדת אשר המשיכה את המפעל הגדול של הדפסת העלונים. אלא שאט אט התברר שהמדפסת לא עומדת בקצב... ואין היא יכולה לעמוד במעמסה והוחלט לקנות מדפסת לייזר שתוכל לעמוד הן בכמות והן באיכות..

באחד הימים פנה אלי בנימין דיין היו' ושאל מדוע העלון לא יוצא צבעוני כיאה וכראוי לעלון חשוב זה? והביע נכונות לתמוך בכך. וכך יצא לאור עלון צבעוני ומיוחד בגודל של A5 באיכות, ובכמות גדולה יותר. בהמשך ב"ה העלון התרחב לגודל של A4 למעלה מחמש אלף עלונים מידי שבוע... בנוסף לכך ניתן לקבל את העלון ישירות למייל מדי שבוע...

וברוך ה' בהמשך התחלתי למסור שיעורים קבועים מדי שבוע אשר ניתן לשמוע אותם בקול הלשון בשידור חי, כמו כן ניתן לשמוע את כל השיעורים שכבר נמסרו.

השלבים הבאים היה הוצאת הספר הראשון "מתיקות ועריבות התורה" חלק א', ההתרגשות הייתה גדולה מאוד, התלבטות בין להוציא את הספר כמות שהוא ללא הוספות שמסרתי אותם בפני קהל שומעים, או לחכות עוד זמן רב ולכתוב את מה שמסרתי מדי שבוע בשיעורים ורק אז להוציא את הספר לאוויר העולם. אלא שהוכרע והוחלט להוציא את הספר כמות שהוא ואף הרב יצחק זר שליט"א דחף אותי לעשות כן. שכן מי יודע מתי יהיה זמן לכתוב את אותם הוספות לספר הראשון ולימים התברר שהחלטה הייתה נכונה...

לאחר מכן בס"ד יצאו הספר השני והשלישי... בתוספת ה"אור החיים" הקדוש שהובאו בעלון ובעזרת ה' היד עוד נטויה להמשיך ולהוציא עוד ועוד חלקים חדשים של הספר "מתיקות ועריבות התורה"...

מבצע!

לרגל עלון ה-400

הספר

'מתיקות ועריבות התורה'

חלקים ב' ו-ג' במחיר מצחיק... לפרטים:

052-7151420

"ואלה יעמדו על הברכה" אשר בזכותם עלון זה יוצא לאור

עולם הציצית
מס'ד
מספרת - אליהו
050-9094047 בית וגן 42

פיסטוקס
מס'ד
מספרת - אליהו
050-9094047 בית וגן 42

מספרת - אליהו
050-9094047 בית וגן 42

לרפואה שלמה בתוך שאר חולי ישראל:
אוריה חסיה בת רייזל לאה רינה, מיטל בת גלדס, מיקה אסתר בת עדי, אבנר בן רחל
לעילוי נשמת:
ישראל בן גאולה ת.נ.צ.ב.ה.

העלון מוקדש להצלחה, לזיווג הגון, לזרע בר קיימא, ולהצלחת התורם ובני משפחתו ברוחניות ובגשמיות וכל מיילי דמייטב.

מ.ס.מ. בניה ושיפוץ
מס'ד
מספרת - אליהו
050-9094047 בית וגן 42

המכולת בשכונת
מס'ד
מספרת - אליהו
050-9094047 בית וגן 42

מפגש הפסגה
מס'ד
מספרת - אליהו
050-9094047 בית וגן 42

נעלי קרן אור
מס'ד
מספרת - אליהו
050-9094047 בית וגן 42

אליעזרא - אלקטרוניקה פלאפונים, נגנים, מצלמות ועוד...
רח' הפסגה 45

אופטיקה ראייה טובה
מס'ד
מספרת - אליהו
050-9094047 בית וגן 42

ברוכים מרקט
מס'ד
מספרת - אליהו
050-9094047 בית וגן 42

צ'אפס
מס'ד
מספרת - אליהו
050-9094047 בית וגן 42

פיצה יואלס בית וגן מקיימים בקשתו של ר' יואל ז"ל
מס'ד
מספרת - אליהו
050-9094047 בית וגן 42